

Reactie op het

wetsvoorstel tot wijziging van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek in verband met selectieve woningtoewijzing

Indiener: Sjoerd Zeelenberg (RIGO, partner, sjoerd.zeelenberg@rigo.nl)

Datum: 16 januari 2015

RIGO heeft in de afgelopen 15 jaar in opdracht van veel woningcorporaties, gemeenten en regio's, maar ook voor kennisinstellingen en het Rijk, onderzoek gedaan naar het functioneren van de woonruimteverdeling en aanpalende beleidsterreinen. Vanuit die ervaring en kennis zijn dit onze overwegingen ten aanzien van de voorgestelde wetswijziging:

1. Het voorstel voorziet in een behoefte aan een wettelijk kader waarin duidelijk wordt geregeld hoe en wanneer gemeenten dit soort aanvullende toewijzingsvoorwaarden kunnen stellen. Tegelijkertijd verwondert het ons dat dit wetsvoorstel wordt gepresenteerd terwijl de vigerende wet wordt geëvalueerd. We geven in overweging de uitkomsten van die evaluatie te betrekken bij besluitvorming over dit wetsvoorstel.
2. Het weren van woningzoekenden vanwege een crimineel verleden, overlast of extremistische activiteiten is een maatregel die een forse inbreuk maakt op de burgerlijke rechten van woningzoekenden. Daarom is het goed dat de wet de inzet ervan met de nodige zekerheden omkleedt (zoals toestemming van de Minister) en duidelijk omschrijft hoe en welke gegevens van politie en OM kunnen worden gebruikt.
3. De met het wetsvoorstel toegevoegde gronden om woningzoekenden te weren zouden wel eens een betere indicatie kunnen zijn voor een negatieve bijdrage van deze toekomstige bewoner aan de leefbaarheid of veiligheid van de buurt dan die in de vigerende wet (namelijk de aard van het inkomen).
4. Verhuurders hebben ook nu al de mogelijkheid potentiële huurders een huurcontract te weigeren in verband met overlast in het verleden. We vragen ons af in hoeverre deze door dit wetsvoorstel worden doorkruist.
5. Uit eerdere onderzoeken naar soortgelijke maatregelen is bekend dat het buitengewoon moeilijk is om de effecten van dit soort maatregelen aan te tonen. Ook weten we dat de effecten slechts beperkt kunnen zijn, aangezien 'sleutelen aan de instroom' betrekking heeft op een klein onderdeel van wat er in een wijk of buurt gebeurt op het gebied van leefbaarheid en veiligheid.
6. Voorgaande constatering zou in onze ogen moeten leiden tot het temperen van verwachtingen, terughoudendheid bij de inzet ervan en die inzet altijd onderdeel laten zijn van een breed pakket aan maatregelen. In de wetstekst en MvT komt dit duidelijk naar voren; we hopen dat dit bij de toepassing van de wet in de praktijk ook het geval zal zijn.
7. We geven in overweging een praktische handreiking op te stellen voor gemeenten die van deze gewijzigde wet gebruik willen maken, opdat toepassing ervan naar de geest van de wet én effectief gebeurt.
8. Door de verruiming van de 'tijdelijke' maatregel naar 5*4 jaar kan in onze ogen niet meer van een tijdelijke maatregel worden gesproken, tenzij de Minister bij de beoordeling van een 'verlengingsverzoek' rekening houdt met hoe lang een dergelijke maatregel al van kracht was in de desbetreffende wijk of buurt.